

Ministerie van Financiën
Directie Financiële Markten
Postbus 20201
2500 EE Den Haag

Drs. A. Reitsma
Secretaris
T +31 70 31 42 442
M +31 6 23 52 98 51
E b.reitsma@vfn.nl

Datum: 28 april 2015
Betreft: Consultatie Wijzigingsbesluit financiële markten 2016

L.S.,

Met de consultatie Wijzigingsbesluit financiële markten 2016 roept u partijen op om te reageren op het voorgelegde Besluit tot wijziging van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen (BGfo) Wft, het Besluit bestuurlijke boetes financiële sector en enige andere besluiten op het terrein van de financiële markten.

De VFN waardeert de mogelijkheid om te kunnen reageren op het voorliggende Wijzigingsbesluit en maakt in deze reactie haar opmerkingen ten aanzien van het voorliggende Besluit kenbaar.

De reactie van de VFN is gericht op de wijzigingen die betrekking hebben op crowdfunding, in het bijzonder voor zover op basis van crowdfunding krediet beschikbaar wordt gesteld aan particulieren.

Achtergrond:

In het onderzoeksrapport *Crowdfunding- Naar een duurzame sector; Onderzoek naar (toezicht op) de crowdfundingsector* dat in december 2014 door de Autoriteit Financiële Markten (AFM) is gepubliceerd, heeft de AFM enkele knelpunten in de regelgeving geïdentificeerd die een duurzame ontwikkeling van de crowdfunding sector kunnen belemmeren.

De AFM heeft in het onderzoek o.a. de aanbeveling gedaan om het aantal toezichtsregimes dat wordt toegepast op crowdfunding te beperken van vier naar drie. Meer concreet betrof deze aanbeveling dat de AFM het regime betreffende het bemiddelen in krediet niet langer zal toepassen ten aanzien van crowdfunding platformen. De minister heeft in de brief van 19 december 2014¹ aangegeven deze aanbeveling te steunen. De platformen die momenteel als bemiddelaar in krediet worden gezien, zullen worden ondergebracht in het toezichtsregime voor aanbieders van krediet.

De AFM heeft in haar rapport aangegeven dat het wellicht mogelijk is om bepaalde "bemiddelaars" als aanbieder te kunnen kwalificeren. In dat geval dienen aanbieders wel daadwerkelijk wederpartij te worden van de kredietnemer. Ondernemingen die als geldgever rente en aflossing vragen van de geldvrager kunnen gebruik maken van artikel 3 Vrijstellingsregeling Wft, zodat geen sprake is van een aparte vergunningplicht als aanbieder van krediet. De AFM geeft aan dat voor zover deze interpretatie niet gevolgd zou kunnen worden aanpassing vereist is van de Wft.

Duidelijkheid omtrent de aanbiedersrol bij kredietverlening aan particulieren is cruciaal:

De VFN juicht nieuwe initiatieven die een rol kunnen spelen bij het financieren van de particuliere kredietbehoefte toe. Tegelijkertijd is de VFN van mening dat bij kredietverlening aan particulieren, ook in het geval van crowdfunding, sprake dient te zijn van toereikende bescherming van de lenende consument.

¹ FM / 2014/1943 M

In de Nederlandse wet- en regelgeving wordt met name invulling gegeven aan de bescherming van de consument door verantwoordelijkheden die specifiek bij de kredietaanbieder zijn belegd.

Belangrijke elementen hierbij betreffen:

- Het waarborgen van verantwoorde kredietverlening, zoals vastgelegd in artikel 4:34 Wft en nader uitgewerkt door de betrokken brancheorganisaties.
- Informatieverstrekking omtrent het krediet en de dienstverlening door de aanbieder.
- Het beloningsmodel waarbij bemiddelaars uitsluitend beloond kunnen worden door de aanbieder op basis van het uitstaande saldo voor zover de consument geen betalingsachterstand heeft (artikel 4:74 Wft en artikel 155 en 156 BGfo), en de kredietaanbieder aan de consument uitsluitend een gemaximeerde maandelijkse kredietvergoeding in rekening mag brengen en geen aanvullende kosten (Besluit Kredietvergoeding en WCK).

Innovatie mag niet leiden tot het beperken van consumentenbescherming:

Het innovatieve karakter van crowdfunding zou naar mening van de VFN niet moeten toezien op het hanteren van verstrekingscriteria die soepeler zijn dan de leennormen die zijn vastgesteld door de brancheorganisaties, en die ook door de AFM worden getypeerd als zijnde een toereikende en tegelijkertijd minimale benodigde bescherming om overkreditering te voorkomen.

Het huidige beloningsmodel zoals dat van toepassing is voor reguliere kredietaanbieders en bemiddelaars optimaliseert de belangen van consument, aanbieder en intermediair. De consument wordt door de strikte leennormen en de gemaximeerde kredietvergoeding beschermd tegen een te ruimhartig acceptatiebeleid. De bemiddelaar wordt beloond voor het opbouwen van een portefeuille van consumenten die daadwerkelijk aan hun verplichtingen kunnen voldoen. Dit stelsel is ingevoerd in de jaren '90, juist om excessen in de markt voor consumptief krediet te voorkomen. De VFN is van mening dat het beloningsmodel zoals dat van toepassing is voor reguliere kredietaanbieders en bemiddelaars ook van toepassing dient te zijn bij crowdfunding.

Voor zover de aanbiedersrol bij crowdfunding gericht op particuliere kredietverlening niet helder belegd is bij 1 van de betrokkenen (geldvrager, geldgever en platform) kan naar mening van de VFN in onvoldoende mate sprake zijn van een toereikende bescherming van de consument.

De VFN is van mening dat de aanbiedersrol, en de verantwoordelijkheden en verplichtingen die op basis van Wft, BGfo en WCK van toepassing zijn op aanbieders, ingevuld moeten worden door het crowdfunding platform. Het is immers niet reëel om te veronderstellen dat particuliere geldgevers op toereikende wijze invulling kunnen geven aan het tegengaan van overkreditering van particulieren.

De VFN ondersteunt de wenselijkheid om het bemiddelaarsregime bij crowdfunding als niet passend te beschouwen:

De VFN ondersteunt de aanbeveling om het bemiddelaarsregime niet als passend te beschouwen in het geval van crowdfunding waarbij leningen aan consumenten worden verstrekt. Voor zover de VFN kan vast stellen vereist de gewenste aanpassing ten aanzien van het toezichtsregime geen aanpassingen in Wft en BGfo.

Het is wenselijk om vast te stellen of de door Wft, BGfo en WCK geboden consumentenbescherming voldoende kan worden ingeroepen:

Op grond van de definities zoals die in de Wft, het BGfo en de WCK worden gehanteerd voor de verschillende activiteiten in relatie tot kredietverlening aan particulieren, is voor de VFN niet op voorhand

helder of de bescherming zoals die door de betreffende wet- en regelgeving wordt geboden voldoende kan worden ingeroepen.

Op basis van de wijziging in het toezichtsregime kan de AFM uiteraard optreden tegen platformen die niet voldoen aan de relevante wet- en regelgeving. De VFN acht het echter aanvullend van belang dat de bescherming ook rechtstreeks door de consument kan worden ingeroepen. Hiertoe is van belang dat wordt vastgesteld of de activiteiten zoals die worden uitgevoerd door platformen die actief zijn bij de verstrekking van krediet aan particulieren in scope zijn bij de huidige definities van begrippen als “aanbieden” en “kredietgever” in Wft en WCK.

Voor zover de activiteiten van crowdfunding platforms gericht op particuliere kredietverlening niet binnen de huidige scope vallen van de betreffende wet- en regelgeving, adviseert de VFN om de relevante wet- en regelgeving in Wft en WCK zodanig aan te passen dat hiervan wel sprake kan zijn.

Hoogachtend
Namens het bestuur van de VFN,

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Bert Reitsma', written in a cursive style.

Bert Reitsma
Secretaris VFN